

Lahenda

nagu

Sherlock

Lahenda
nagu
Sherlock

VÖRDLE OMA ARUTLUSOSKUST
MAAILMA KUULSAIMA DETEKTIIVI
OMAGA

STEWART ROSS

INGLISE KEELEST TÖLKINUD MALL PÖIAL

 TÄNAPÄEV

Originaali tiitel:
Stewart Ross
„Solve it like Sherlock”
Michael O’Mara Books Ltd

© Michael O’Mara Books Ltd, 2018
Illustratsioonid © Paul Collicutt

Inglise keelest tõlkinud Mall Pöial
Toimetanud Laura Nirgi
Kujundanud Siiri Timmerman

ISBN 978-9949-85-371-7
Trükitud AS Printon trükikojas

www.tnp.ee

Pühendan oma vennale – teleoksjonite pidajale
Charlie Rossile – ja tänan teda abi eest
Kadunud Meistriteoste juures.

SISUKORD

Sissejuhatus	9
Juhtumid	12
Parun Galtüri mõistus	13
Adelaide Stari seiklus	22
Pussitatud šekspiroloogi mõistus	31
Daam Kentist	38
Emailprossi juhtum	47
Neljanda trombooni mõistus	54
Kägistatud poeedi mõistus	59
Axelbury süütaja seiklus	72
Varase käo mõistus	82
Ateena büsti seiklus	90
Haihtuvate filatelistide mõistus	97
Banaanikasti juhtum	107
Mõrv toas number 327	110
Kelmi sõrm	118
Kadunud meistriteoste mõistus	122
Helmestega muna juhtum	130
Allakukkunud seersandi mõistus	135

Kolme vintis ametniku mõistatus	144
Vana Dodsoni seiklus	150
Valeliku joonestaja seiklus	155
Ekstsentrilise vennapoja seiklus	164
Kulmu kortsutava daami juhtum	170
Võhiklikkuse juhtum	176
Kirurgi saladuse juhtum	183
Archway telefonisti seiklus	187
Lahendused	193
Tänuõnad	247

SISSEJUHATUS

Juhtumite hulk, millega Sherlock Holmes tegeles, on teadmata. Kahe peale kirjutasid doktor Watson ja kuulus detektiiv üles viiskümmend kuus lühijuttu ning veel neli täispikka romaani. Kuid „Üksildase jalgratturi seikluses” mainib doktor väga ammendavate märkmete tegemist sadade eraviisiliste uurimiste kohta, mida Holmes viis läbi aastatel 1894–1901.

Kujutlege seetõttu minu üllatust ja rõõmu, kui keegi tundmatu heategija jättis mu ukسلävele suure pataka Watsoni originaaltekste, mis puudutasid paljusid juhtumeid, millest pole saanud ei romaani ega ka lühijuttu.

Mis pidin ma nendega peale hakkama? Kõigepealt kaalusin võimalust panna juhtumitest kokku uus raamat, säilitades originaali stiili niipalju kui võimalik. Sel mõttel polnud pikka iga. Olen igasuguste jäljenduste põhimõtteline vastane ja usun, et „Kogutud teostele” veel millegi lisamine võrduks pühaduse teotusega.

Oli võimalus avaldada märkmed toimetamata, samasuguses korrastamata vormis, nagu ma need leidsin, kuid siis oleks tulemus huvi pakkunud vaid õpetlastele ja paadunud holmesiaanidele. Lahendus, millele ma lõpuks jõudsin,

tekkis arusaamast, et Sherlock Holmesi ajatu kütkestavus peitub suuresti naudingus, mida pakuvad lugejatele tema ebatavalised võimed kuritegude lahendamisel.

Holmesi edu peitus: a) tema märkimisväärses, täielikult arutlusel põhinevas järeldamisoskuses, ja b) tema arvutisarnases ajus hoiul olevas tohutus infohulgas. (Huvitava kombel leidsin end märkmeid lugedes nõustuvat doktor Watsoni tähelepanekuga „Sarlakpunases kabinetis”: Holmesi teadmised olid nagu mõne puuduva lehega entsüklopeedia – seal leidis üllatavaid lünki.)

Vaatamata sellele kõrvalepõikele keskendub kahekümne viie uue juhtumi esitus selles raamatus Holmesi maailma-kuulsale võimele lahendada kuritegusid loogilise arutluse ja üldise eruditsiooni abil. Iga lugu on esitatud kahes osas. Jutustus raamatu algul sisaldab teavet, mida Holmes oma töö tegemiseks vajab. Watsoni märkmed, ehkki täielikud, ei sisalda rohkelt värvikaid üksikasju – näiteks Holmesi Baker Streetil asunud toa kirjeldust –, mida doktor kasutas, et *juhtumitest* saaksid *detektiivjutud*. Seega olen üldiselt vastu pannud kiusatusele ilustada objektiivset fakti väljamõeldistega. Laused, mis pärinevad sõna-sõnalt Watsoni märkmetest, on esile toodud tsitaatidena. Mujal oleme kasutanud tavalist nüüdisaegset keelt, kohandades seda vajaduse korral, sobitumaks ajastu ja olukorraga.

Niisiis kutsun teid kasutama Holmesi kuulsat tehnikat, et selgitada enda jaoks igas jutus välja tõendid ja lahendada neid kasutades mõistatus. Kui usute, et olete sellega hakka-
ma saanud, minge raamatu lõppu. Sealt leiate kirjelduse,

Sissejuhatus

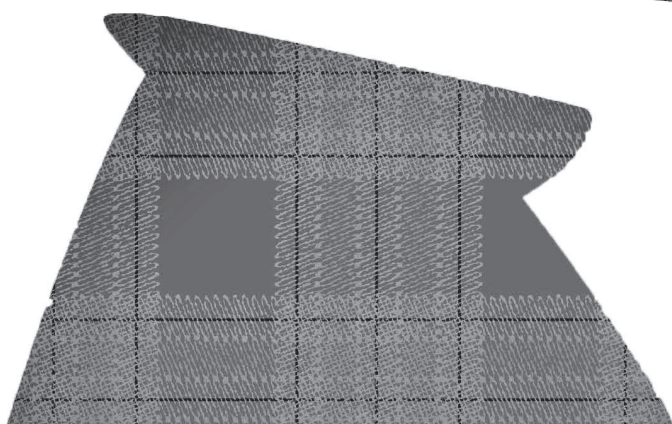
kuidas Holmes on fakte õigesti tõlgendades lahendanud kahekümne viiest mõistatusest kakskümmend neli.

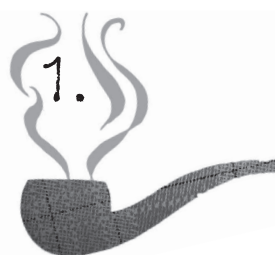
Äkki õnnestub teil ka see üks? Soovin edu!

Stewart Ross

JUHTUMID

PARUN GALTÜRI MÕISTATUS

Kuivõrd Sherlock Holmesi kuulsus levis üle maailma, tuli talle pidevalt kirju enam kui kaheteistkümne rahva esindajalt. Enamik kirju tuli eraisikutelt, kes otsisid abi mõne müstilise mõistatuse lahendamisel. Selle loo olemus, mille algne pealkirjavariant oli doktor Watsonil „Parun Galtüri seiklus”, oli pisut teistsugune. Siin polnud põhiline mitte Austria politsei suutmatus kuritegu lahendada, vaid parun Galtüri järjekindlad väited, et arreteeritud on vale mees.

Holmesi tähelepanu tõmbas juhtumile Interlakeni postmargiga kiri, mis jõudis Baker Streetile 25. veebruaril 1887. aastal. „Huvitav,” lausus Holmes Watsonile, kui ta ümbriku üles tõstis ning seda lähemalt uuris. „Te saate muidugi kortsunud paberi järgi aru, et see ümbrik on pärast postipanekut lahti aurutatud.” Detektiiv jätkas, et kiri kas sisaldab midagi poliitiliselt tähendusrikast või on selle kirjutanud keegi, kes on vanglas.

Muidugi oli tal õigus. Kirja oli kirjutanud Austria aadlik Frederich Hoffbilt, parun Galtür, kes viibis arreteerituna kuninglikus vanglas Interlakenis ja ootas kohut süüdistatuna mõrvas. Märkmeid, mis tegi Watson tema kirjast Holmesile – doktori sõnul kirjutatud ametlikus, üsna vanamoelises ning ülespuhutud inglise keeles –, on lihtne kokku võtta.

Parun oli arreteeritud noore aristokraadi Egmont von Wasptakkeri tapmise eest. Ta tunnistas, et tõendid tema vastu, ehkki kaudsed, on ülekaalukad. Ja siiski kinnitas mees „kõige auväärsemale ja kõrgemalt hinnatule detektiivide seas kõikvõimsa Jumala enese ja jumalaema, püha Maria nimel”, et ta pole selles kohutavas kuriteos süüdi.

Järgnevalt anuti kirjas, et inglane – paruni ainus lootus – võtaks kontakti Viini advokaadiga, kes süüalust kaitseb: sel mehel – „igati austusväärsel õigluseteenril” – on korraldus esitada Holmesile juhtumi kõik üksikasjad; juhtumi, mis „murrab mu südame ja on juba murdnud mu armastatud tütre Elizabethi oma”.

Holmes kaalus kirja sisu natuke aega hoolikalt ning jõudis kahele järeldusele. Esiteks, parun ei ole peaaegu kindlasti süüdi mõrvas, milles teda süüdistatakse – kui ta oleks tõepoolest süüdlane, ei paluks ta teeneid detektiivilt, kes on kuulus oma võime poolest paljastada tõde igal juhul. Teiseks, kuivõrd Holmes ei saanud raisata aega Austriasse reisimisele, otsustas ta, nautides juba ette tavatut väljakutset, tegeleda juhtumiga kirja teel. Watson väitis, et see pole võimalik, Holmes aga vedas temaga viie gini peale kihla, et on küll, ja mehed löid käed.